

Vtorek, četrtek in sobota izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k,
" pol leta 4 " — " "
" četrť " 2 " 20 " "

Po pošti:

za vse leto 10 g. — k
" pol leta 5 " — " "
" četrť " 2 " 60 " "

Vredništvo in opraviništvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:

Za navadno trisopno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 " " " " 2krat,
4 " " " " 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štempelj) za 80 kr.

Mladostenci in Nemci in nemškutarski liberalci.

Ko smo morali marsiktero trdo besedo spregovoriti z nekterimi slovenskimi voditelji zaradi njihovih političnih napak, so se voditelji s tem zagovarjali, da so napravili razloček med mladimi in starimi Slovenci. Sami so sebe uvrstili med slednje kot tožnike in so prvimi očitali neskušnost in politično nezrelost in pa prijateljstvo z modernim nemško-avstrijskim liberalizmom.

Nemško-liberalni časniki so se zaradi teh diferencij veselo smejali in so sami sebi ter vsakemu, kdor jih je hotel poslušati, prigovarjali, da morajo zdaj dobiti prijateljev in pomočnikov v slovenskem taborju. Da bi bili ta razpor širili in utrdili, so nam nemškutarji pač tudi zveze ponujali s pogojem, da bi mi od sebe odbacili duhovstvo. Na te in take ponudbe hočemo denes enkrat za vselej odgovoriti.

Mi Slovenci sicer nimamo nobenih posebnih razlogov, da bi imeli bogvedi kake velike simpatije do Nemcev, vendar jih ni kratko ni malo ne sovražimo. Mi spoštujemo vsacega pošteno mislečega in pravično ravnaočega Nemca. Toda s sleparskim liberalizmom, kakoršnega so Nemci že več časa uganjali v političnih in cerkvenih zadevah, in kateri je izviral samo iz pomanjkanja prave inteligencije in npravne omike, nočemo imeti nobene zveze. Z vso nevoljo od sebe odbijamo ponudbo teh liberalcev, da bi se z njimi udeleževali surovega ščuvanja in draženja proti spoštovanemu in potrebnemu stanu, čegar udje so sinovi našega naroda, katerim ima slovenski narod skoraj edinim zahvaliti, da se je ohranil in dobil nekoliko omike. Radi pa smo pripravljani Slovenci brez izjeme ostati v dotiki s žlahtnejim, politično in npravno višje stoječim, s pravičnim nemškim elementom.

Stranka, ki navdušeno pozdravlja perfidijo Rech-

bauerjevo, ki nezmožen vse Slovane zatreti hoče nekterim zadovoljiti, da bi s teh pomočjo tem lažjetlačila in zatiral vse druge; stranka, ki ima za svoja glasila v Gradcu in Ljubljani breznačelne, Slovincem sovražne časnike, ktere vodijo slovanski renegati; stranka, ki se z našimi renegati združuje k „verfassungsfier“ - komedijam na slovenskih tleh, in pri tej priliki svoje prepisane govore proti konkordatu in samostanom prežveka; stranka, ki se z našimi renegati združuje, da naše ljudstvo pri volitvah moti in surovo napada; stranka, čije Slovincem sovražni udje so nemoralni dovolj, da se pri vsem svojem sovražnem mišljenju in kot tuji našemu narodu kot kandidati usiljujejo in se pri tem najzaničljivejših sredstev — laži in obrekovanja — da surove sile poslužujejo; s kratka stranka, ki še ni prišla do abecede demokratizma — ne bo našla pri nas nikdar prijateljev in prijateljstva. O tem smo vsi enih misli in v tej zadevi ni nobenega razločka med mladim in starim!

Dopisi.

Iz Ljubljane 12. maja. [Izv. dop.] Ljubljana — slov. središče — je bila že od nekaj studenec, ki je po vseh naših okrajinah razvil svoje blagoslavne vrelce ter nas napajal z narodnimi idejami; zadnje čase so se žalibog sicer razmere med Ljubljano in slov. deželami nekaj preobratile, a upati je in dela se že vsestransko na to, da se stori konec nesrečni, za cel narod pogubljivi neslogi. Skušnje preteklega in sedanjega časa učé nas, da se le s združenimi močmi moremo pospešiti in vzdržati; res da brez opozicije ni nobenega društva, še manj pa naroda, a dosedanji slovenski razdvoj segal je že predalječ; presegal je že tiste meje, med kterimi bi se dal postaviti skupni narod v tisti

močni, nepremakljivi falangi sovražniku nasproti, kakor se postavi v razburnih časih n. pr. česko-slov. narod. — Da si je bila v obče kriva le nemška vlada, ki nas je pri vsakej priliki terorizirala in na steno pritiskala, da je narod zadnje čase pri volitvah dostikrat propal; moramo vzrok tem žalostnim prikaznim iskati vendar-le nekaj tudi v narodnem razdvoju. Sloga jači, nesloga tlači! —

Ravno pred kratkim časom so v glavni skupšini društva v podporo bolnih trgovskih pomočnikov propadli zopet narodni kandidatje. Pokazala je pa pri tej seji nemčurska klika — tisti ljudje toraj, ki vedno poudarjajo, da morajo stati obče koristni zavodi nad politiko — najhujo svojo strast zoper vse, kar je slovenskega s tem, ka je brezozirno zavrgla predlog, da bi se za to društvo zasluženi večletni protektor dr. Costa izvolil za častnega uda. Ali je potem res mogoče paktirati s tacimi ljudmi! — Naši renegati in večina birokratov, ki so se še lansko leto bali taborov bolj nego živega zlodja, ki so hiteli pri vsakem narodnem društvu za kulisami cepiti dlako, so se oponesli toliko, da spoznavajo, ka so ljudje tudi tisti, ki se udeležé kacega tabora; lansko leto je kakor znano „Tagbl.“ še trdil, da je vižmarsko taborišče bilo podobno pašniku, na kojega so se prignale od vseh strani živinske čete. Kakove nasledke so imele take pisarije, pokazalo se je že teden pozneje pri turnarskem izletu. Letos se menda turnarji ne bodo ganili iz Ljubljane, ampak napravljali si bodo zabave na ljublj. dvoriščih; saj tako je tudi pravo: kdor se ne zna obnašati proti kmečkemu ljudstvu tako, kakor se spodobi gostu, ostane naj le med zidovi na svoji lastnini, zgodilo se ne bode žalega njemu in izostale bodo take nesreče za kmečko ljudstvo, kakor so jih napravili turnarji že dve leti zaporedoma. Lansko leto so bili vsled turnarskih škandalov prepovedani tudi Sokolu vsi izleti; letos pa, ker je

Listek.

Slovensko vseučilišče.

(Konec.)

„To so vsakdanje tožbe naše mladine na tujih vseučiliščih, in pomoči je tem nujnejše treba, ker mnogi zaradi premnožih težav, ki se njih izobražanju stavijo na pot, tuja vseučilišča zapuščajo in se domu vračajo, premnogi pak nadejaje se, da se bodeta vsled omenjenega ministerskega zaukaza 5. okt. t. l., št. 6230, dokler se ne napravi redno vseučilišče, vsaj najvažnejša predmeta, namreč avstrijski državljanski in kazenski zakonik še tekom tega leta začela razlagati, niso do zdaj sploh še šli na nobeno vseučilišče in živé v vednih skrbeh, da ne bi čakaje leta zgubil ali da bi jih brezposelnih ne potaknili v vojake.“

„Ti razlogi v zvezi s čestim povpraševanjem gledé vseučilišča v Ljubljani nalagajo slovenskemu društvu, ki si je narodno omiko in napredek svojega naroda postavilo za svoj najvišji cilj, dolžnost z nova nujno prositi, naj se v Ljubljani napravi redno vseučilišče, ali če bi se v sedanjih razmerah vseučilišče ne dalo napraviti, naj bi se čem prej tem bolje (in der kürzesten Frist) provizorično dovolilo razlaganje vsaj naravnega, mednarodnega in državnega prava, ki so pripravljajoče vednosti za pozitivno pravo, potem pa avstrijskega državlanskega in kazenskega zakonika.“

„Potreba, da se poleg zadnje-imenovanih dveh pozitivnih vednosti razlaga tudi naravno, mednarodno in državno pravo, je jasna, ker je nemogoče temeljito in umljivo razlagati pozitivne vednosti, ako se razlaganje ne more opirati na naravnopravno podlago. Napósled podpisano slovensko društvo slavno ministerstvo uka še opominja, da se je 7 gospodov oglasilo, ki hoté brezplačno prednašati, in ki imajo za to v jezičnem kakor tudi v pravniškem oziru najbolje zmožnosti. Konečno podpisano slovensko društvo še izreka upanje, da boé slavno ministerstvo uka spoznavaje potrebo odločnega koraka kolikor najhitreje njih delokrožje odkazalo onim gospodom, ki so pôtem tukajšnjega deželnega predsedstva konec oktobra meseca slavnemu ministerstvu uka predložili svoje ponudbe, da hoté brezplačno v slovenskem jeziku prevzeti pravoslovske stolice, in da se bode oziralo tudi na razlaganje naravnega, državnega in mednarodnega prava.“

Tako daleč o tej zadevi izvirna nemška pisma, ktera imam v rokah. Med ta pisma je zašel lastno-ročno pisan listič znanega slovenskega voditelja, ki pa mora biti iz novejših časov. Ker se v politiki zdaj menda zopet snuje „Ilirija“ in ker listič govori tudi o Iliriji in o slovenskem vseučilišči, naj priobčim tudi te male vrstice. Slovenski voditelj piše: „Pod francoskim gospodstvom je Napoleon I., ki je stavil ilirsko kraljestvo in spoznaval važnost Ljubljane, začel že stvarjati tudi vseučilišče v Ljubljani in imeli smo takrat poleg te ologije tudi prve razrede medicinske fakultéte.“

Kakor sem rekel s početka, ne bodem tem pismom dostavljal nobenih opomb. Misleči čitatelj bode lahko vse iz pisem sam bral, kar sem mu želel povedati. Da sem se lotil priobčevanje prestavljanih pisem, vodila me je poleg družih razlogov zlasti želja pozabljivosti oteti kosček slovenske zgodovine. Morebiti moja skromna poskušnja, ki si v nobenem oziru ne prilastuje in pripisuje kake popolnosti, pripravi kterega starejih rodoljubnih pisateljev, da to črtico nadopolni, zlasti pa da mlajšemu svetu priobči to ali ono črtico iz zanimivega narodnega gibanja 1848. in sledečih let.

Marsikaj žuga se za vekomaj zgubiti v pozabljivosti, marsikaj bi utegnulo zanimivati zlasti mlajši svet in gotovo bi si zaslužil zahvalo slovenske mladine, kdor bi — da postanem konkreten — n. pr. popisal, kako se je prestavljal in izdajal državljanski in kazenski zakonik in druge postave, itd.

V Mariboru maja meseca 1870.

Anton Tomšič.

Harambaša.

(Zgodovinsko-romantičen obraz. Česki spisal Pr. Chocholoušek, poslovenil Podgoričan.)

(Dalje.)

Hajduci ga nijso poslušali do konca; posvetovati

odlazilo „škandalministerium“, smo prejeli za prvega že dovoljenje. Šlo bo povsod priljubljeno naše društvo 15. maja v Dolsko, kjer se bodo mudili pri prostem razveselovanju cel dan. Spremljevala in ves čas razveseljevala nas bode godba. — Zdaj kose bode zopet jelo kopati in riti po ljub. ulicah, svetovali bi možem na magistratu, da bi vsaj skrbeli, ka bi se v temnih večerih napravile v tacih krajih kake lučice, da se ne bode ljudem godila taka, kakor se je pri zadnjem popravljanju judovske ulice. Ako vodi in razsvetljuje može na magistratu boginja inteligencije tudi v črni noči, ne vodi nas, ki v to devico nismo zaljubljeni. — Ljudje se čudijo, da se nahaja med delavci ljubljansko-beljaške železnice tudi dosti c. k. vojakov. Čudno je res; saj bi naši mladeniči našli tudi potrebnega dela dovolj na domačih posestvih.

Iz Šmarja pri Jelšah, 11. maja. [Izv. dop.] S prihodom g. dr. Vošnjaka v našo prelepo dolino se je začelo politično življenje lepše razcvetati. Že pred njim so veljavni možje, kakor postavim g. Fr. Skaza narodno zastavo visoko držali, in pri vsakej priložnosti pokazali, da jih ni sram biti zvestim sinovom naroda, kateri je v kratkem času se tako junaško povzdignil in svetu pokazal, da še tudi ima žizni dovolj po svoji individualnosti se razvijati in omikavati. Sedaj pa ko smo dobili še novo krepko narodno moč v naš kraj, smemo upati, da se bode narodna zvest še krepkeje zdramila in blagotvornije razvijala. Veseli nas, da so šmarskega okraja prebivalci novega gosta z velikim zaupanjem sprejeli, kar so tudi dejanski spričali s tem, da so si svojega novega srenjčana soglasno zvolili za načelnika političnega okraja, ker se je dosedanji mnogozasluženi in občespoštovani okrajni načelnik g. Fr. Skaza tej časti odpevedal, ker mu prevelika ekonomična opravila ne dopuščajo se tako važnej službi z vsemi močmi posvetovati. G. dr. Vošnjak se je zahvalil v jedernatem govoru za skazano mu zaupanje in obljubil brezkoristno in možkim pogumom delovati za blagor tega okraja.

Tudi v izvolitvi načelnikovega namestnika so okrajni odborniki pokazali svojo praktično misel, ker g. Nagy, dasiravno že nosi butaro visokih let, še dela z močjo mladeniča, in je skoz in skoz pošten značaj. Ker je tedaj okrajno zastopništvo samo v rokah delokrepkih mož, smemo pričakovati blagotvornega delovanja.

Tudi družbeno življenje utegne v kratkem še živahnije postati, ker se že pripravljajo prostori za narodno čitalnico, kateri prorokujemo živo udeleževanje, ker ne samo v Šmarji samem je dovolj prebivalcev, kateri znajo uvažavati potrebnost in blagor izobraženega duha, nego tudi v okolici se med duhovniki in kmeti

sliši zadovoljnost, da se ustanovlja dušno središče, v katerem bode vsak lahko našel užitek za svoj duh in okrevanje po trdih vsakdanjega bridkosti polnega življenja. Upati smemo lepe složnosti, ker vse navdaja blaga želja izobraževati in pošteno razveseljevati se.

Gotovo pa bode prihodnja šmarska čitalnica prava omikalnica ljudstva. Naše ljudstvo še večidel nedelj in praznikov ne vé rabljati v svojo korist. Po opravljeni službi božji išče svojega razveseljenja po krčmah do trdne noči, tam se prekoračujejo meje zmernosti, godé se tepenja; vsemu temu znajo poduki v okom priti. Poduki v poljedelstvu, lahko razumljivi razgovori o političnem položaji, nauki o olikanosti, o vekšem blagostanji itd. bodo naše bistrourmno ljudstvo kmalu povzdignili na višjo stopinjo, in mu pokazali edino človekavredno stran življenja.

V šmarski okolici še se tudi najdejo materialne moči, gotovo bode okrajno zastopništvo mislilo na hranilnico ali vsaj kakšno založno, ker s takimi zavodi se edino pospešuje kmečko blagostanje, in s blagostanjem tudi omika in nrvnost. Moraličnost pa je tudi narodna moč, in nrvnega življenja je slovenskim težnjam toliko bolj potrebno, kolikor manjša je naša numerična moč. Mi nimamo narodnih plemenitnikov in obrtnikov, kateri so močen faktor narodne moči, treba se nam je torej opirati na premožen in moralično izobražen kmečk stan, treba v narodni tabor dobivati že precej otujene meščane in tržane, in verujte mi, dasiravno naše število ni ravno na milijone, vendar znamo se krepko držati in srečno v ljubi domovini živeti. Pogledajte si stare Helene ali Grke; atinjska ali špartanska državnica ni bila večja, kakor je Slovenija, ali kakor dolgo je ostala zvesta nrvnim načelom, kakor dolgo je bila delavna z umom in dlanom, je kljubovala mogočnim Persinom. Ne zapirajmo vrat napredku, ali iz napredka si prilastujmo samo to, kar koristi narodnemu in družbenemu življenju, norih gob ne snedimo, pozitivnih življenja oblažajočih načel krščanstva ne odmetavajmo, ker le ta edina so zdrževala skoz vse veke red in blagostanje, le ta edina so zdrževala zdravega duha v narodih. Imam upanje, da moji dopisi Vam bodo prinašali samo vesele glase, vendar ne bodem slep hvalivec, temuč hvalil bodem le to, kar je hvalevrednega, pa tudi grajal vsako napako, ktera je v nasprotju z načeli pravice, blagomišljenja, občega blagorja, ktera zavira razvitek srečnega srenjskega in družbenega življenja.

Da k svojemu resobnemu članku tudi kaj smešnega postavim, čujte novo Schönwetteriada, prav — šebedrovo. K volitvi okrajnega načelnika je prišel g. okrajni

glavar France Schönwetter z svojo ženo, in uradnikom doktorom Pavlinom Wagnerom. C. k. uradnika sta se precej kisló držala, ko sta slišala, da takovšen odločen narodnjak je izvoljen za okrajnega načelnika. „Sie mussten zum bösen Spiel eine gute Miene machen“, pravi Nemeč; utegne se zgoditi, da za potrditev g. novoizvoljeni okrajni načelnik ne dobi najvročejšega priporočila. Vendar mislim, da očeta Lohninger in Kaiserfeld nimata pri sedanjem ministerstvu toliko vpljiva, kakor sta ga imela za Giskrata pri imenovanju g. Schönwettera za okrajnega glavarja. Sedaj pa k Schönwetteriadi! V družbi odbornikov okrajnega zastopa je g. Schönwetter rekel, da bode srenjskim županom razposlal pisma, naj srenjčane nagovarjajo, da naj se rajši, namesto ko bi križevega tedna se udeleževali procesij, te molitvene dni v veliki trumi snidejo, in hrošče (kebre, maikerfer) pobirajo. Glejte! g. Schönwetter ni samo izurjen političen uradnik, nego tudi velik „nationalökonom.“ — O kebrasti „bezirkshauptman!“ —

To Vašo narodno-gospodarstveno idejo bode gotovo katoliško ljudstvo vašega političnega okraja „dol za udarilo.“ Jaz ne rabim zastoj te besede, ki ni moja, nego g. Schönwetterova, kateri je na neko slovensko vlogo zapisal najpoprej nemški: „Ihrer Bitte kann nicht entsprochen werden“ — potem pa oziraje na: §. 19. tudi še pristavil slovensko odloko: „Vaša prošnja bode dolzaudarjena.“ G. Lohninger in Kaiserfeld, lepa Vama hvala za g. Schönwetterja, nista nam samo poslala izkušnega, izurjenega praktičnega, političnega (?) uradnika, temuč tudi izvrstnega nacionalnega ekonomista in klasičnega slovenskega jezikoslovca.

Na Ponikvah, (na Tominskem), 5. maja. [Izv. dop.] Zdi se mi pristojno občinstvu naznaniti, da je moja navskrižnost z davkarijo poravnana. Pobotnica za 29. gl. se je po zaukazu visoke c. kr. namestnije izplačala, in slovenskega jezika nezmožni kontrolor je dal prostor nazaj prišlemu g. Kolektu, ki po svoji prejšnji navadi slovenskim vlogam slovenske odloke piše.

Včeraj mi je došel en tak odlok v zadevi previsoke pristojbine, ktera se je tirjala od mene o nastopu duhovske službe v Kobaridu. Vedoč, da so v tako neljubo zadevo že marsikteri sobratje padli, pa ne vstali iz nje, dajem s tem na znanje, da mi je ovi odlok na eni strani pristojbino odpisal (zbrisal), na drugi pa zaradi previsokega koleka (ki ga je bila neka nevednost — Bog ji odpusti! — na moj dekret pritisknila) čez 112 gl. letnih dohodkov pripisal. Ne vem še, ktera denarnica mi bode morala izplačati ove zastale stotice, veselim se pa vendar prav srčno. (Opazka: Slovenskim pritožbam so vrata odprta do najviših uradnih.) —

And. Žnidarčič.

Iz Dunaja, 14. maja. — r. [Izv. dop.] Tu pri nas časniki s pravo kanibalsko divjostjo mesarijo nesrečnega brambovskega ministra in spodbujajo društvo in korporacije k vsakojakemu prekorakavanju njih delokroga, ktero se javlja v srditih resolucijah; a gospodje nemški Pemci se še z višim „sportom“ kratkočasijo; oni ne jasejo samo proti Widdmanu, ampak proti vsemu českemu narodu. Tako so se zbrali nekteri politikarji tudi v Litomericah, starem mestu Vršovecev, čijih prebivalstva je vsaj 4. del česki, ktere mejé na čisto česke kraje, čijih žitne trge samo Čehi obiskujejo, ki leto za letom tisoče in tisoče donajajo k vedno rastočemu bogastvu Litomericčanov — in ti zbrani politikarji so osnovali resolucijo, ki vsacega za izdajavca oglašuje, ki bi le govoril o spravi s Čehi. To je nemška spravedljivost, to je spravedljiva prijaznost, ktero so nam tako često obetali. Nič sprave, nič zadovoljne državne tovaršije med Nemci in Slovani, ampak gospodarenje prvih s slednjimi, to je program vsezaničljive svojbine, kateri je Herbst glavar, Giskra prorok, čije organ je praška židovska kazina, in čije tolmač praški „Tagesbote“, „Neue freie Presse“, „N. Fremdenblatt“ itd. Ako spodleti sprava, ktero Potocki z vsemi sredstvi pospešuje, bodo tega krivi le nemški Pemci, ki nočejo vedeti o nobeni pravici, nobeni ravnopravnosti, ki besedo „svobodo“ spreminjajo v knuto, pod ktero naj gagnejo ne-nemški narodi. S temi ljudmi bi se moralo drugače po-

so se jeli vsi povprek; napósled določijo gotovost in enega tovarišev porinó se svoje srede naprej.

„Idi, Rezavec!“ — vikno in jemó hajduka rukati naprej, „saj ti znaš najboljšje govoriti,“ — tiščó va-nj, „stopi no tjakaj, pasja duša, in spregovôri!“ —

Napósled Rezavec stopi naprej prav blizu k Mladenu.

„Prokleta!“ — zarenči, razklene roci in jame vgovarjati se svojo zgovornostjo, ki so jo hajduci za najglajšo imeli, „ali imaš res tako kratko pamet, harambaša? A da, hudir, a ne harambaša, ker nam pljuje v oči tako, kakor kakemu prokletemu poganu. Kaj si to izbleknil? kedaj si zapravlil pamet, vražji harambaša? Ali se mar dosle nijsmo zmerom krhko tolkli s Turkom, kaj? A kako moreš trditi, junaško življenje — da nam se je priskutilo? Ali si oblaznel, ali ka-li?“

Hajduci kimljo z glavami, kolikor je bilo moč, zadovoljni so bili s temi krhkimi besedami.

Rezavec si nategne pas, zaviše brke in zopet jame ustiti se: „A to znaj, harambaša, ta pisma, v keh je zavita Mahmudova glava, tega nezna — boga, tega — presneto da,“ — topotne in ozre se okrog po hajducih; v svojej razhujenosti se je zabil zmotiti.

„Harambaša, aj, naš harambaša!“ — vikajo hajduci, „saj ostanemo v tvojem področji tako dolgo časa, da bode delo dokončano!“

„Hvala vam, vrli junaci!“ — Mladen radostno klikne, „pravila mi je to že bodočest, saj vas poznam, junaci, u —“

Nij bil še dogovoril, že se bizu njih oglasi strel; hajduci se prestrašijo, to trenutje ima vsak svoje orožje v rokah in oči uprte v harambašo, kaj jim ukaže o tem pripetljaji.

„Ta puškin glas je znamenje meni,“ — spregovori Mladen in oči v temo vpre tako, kakor bi bil hotel prodreti noč in samotni les za globelijo. „Da bogme,“ — razvedri se, „to je Krstič!“

„Krstič?“ — vsklikne harambašinja, ki dosle tega prizora ves čas ni z besedo nij pokazala svojega velikega deležtva, „a kde je Marjanko?“ —

„A Marjanko?“ — pozopeti Mladen in težka slutnja se porodi v njem; ali predno je mogel odgovoriti soprozi, prisopiše Krstič. Zaradi nujne hoje so mu lasje od samega potu mokri — zapleteni viseli okrog obraza in po ramah. Ko mater zagleda, stresne se; rad bi se bil nasmijal, rad ohladil vsaj na videz, ali njegove puške strel je že popreje hajdukom bil oznanil vest o nekovej nesreči, pa tudi njegova razgretost, njegova nujnost je pričala, da nij objestno oglasil se sè svojo puško.

„Kde je Marjanko? — kde imaš brata, Krstič?“ — bridkostno povpraša mati, obesi na-nj se in oko presunljivo vpre va-nj tako, kakor bi bila hotela prodreti do slehrne njegove misli, popreje pak še izvedeti skrivnost, ki so jo molčala še zmerom njegova usta; znala je, da sta zvečer skup odšla k Sarajevu, zdaj pa je Krstič sam prišel nazaj; slutila je nekovo strašansko nesrečo.

(Dalje prib.)

stopati, kakor je postopal Belkredi in kakor zdaj postopa Potocki, ki jim še dela koncesije in pri vsaki priliki kaže, da on spravo tako razumeva, da bi se ne žalila nobena narodnost, torej tudi Nemci ne — in ti gospodje mu odgovarjajo z litomeriško resolucijo!

Ne vem s kakimi čutili pojde po teh skušnjah Potocki v Prago, ali upati hočem, da se ne bode dál ostrašiti vsled hrupa, katerega žene zaničljiva, s Prusi ljubkujoča stranka; da bode dogonal, kar si je namenil — pravično spravo z vsemi zapadno-avstrijskimi narodi, ki avstrijsko čutijo, in ga bodo gotovo radi in z vsemi močmi podpirali. *)

Potocki jutri potuje v Prago. V prihodnjih dneh je pričakovati, da se Widdman odpusti. Sliši se, da hočejo to kolikor mogoče milostivo storiti in da bode torej brambovsko ministerstvo nehalo biti samostalno ministerstvo in da preidejo njegove agende kot posebna sekcija v ministerstvo notranjih zadev. —

Železniško koncesijo Praga — Duxdobode narodni konsorcij: Sladkovski, Fink, Grégr.

Iz Dunaja, 12. maja. — u — [Izv. dop.] Ministru Taaffeju se pripisuje, da je v poslednjem času rekel: s tem (dunajskim) časopisjem ni mogoče vladati. V teh besedah je veliko izrečenega, in menda nobeno ministerstvo ni imelo več vzroka tako potožiti se, kakor zdanje „prelazno.“ Človek bi skoro res iz samega usmiljenja lahko ministerijalen postal videč, kako Potocki nima nikogar za prijatelja. Videč dalje kako nemški časniki iz škandalozne malosti Vidmanove nekdanje sablje kujejo neprenehoma gromne članke in stvar napihujejo, kakor da bi bila za osodo Avstrije vsaj enake veljavnosti kakor bitva pri Sadovi; videč, kako nemški časniki svojega ustavovernega rojaka Vidmana, ki je — po Kaiserfeldu govorjeno — meso od njih mesa, kri od njih krivi, vselej zvestó ž njimi glasoval in še zdaj ni Čeh niti Slovenec postal, temuč je samo to zakrivil, da je pozabeljši svojo lajtnansko razposajenost začasni minister postal: zares tako časopisje je vseskozi nemoralno. Mi o Vidmanu gotovo rečemo s Hamletom: „kaj je meni Hekuba —“ kaj nam Vidman mari. Ali če človek bere pet dni naprej in naprej, kako nemški filistrizem to blato preteplje, kakor da bi bilo važnejše nego svoboda in mir v Avstriji, mora se prepričanje vrivati, da tako javno mnenje ni vredno udeležbe pri vladanji in da mora vladanja samega konec biti po tem tacem.

Enako se napihava to časopisje zdaj Čehom in Slovencem nasproti. Z bečelno pridnostjo se zbirajo (sem ter tje se ve da spačeni) glasovi iz českih in slovenskih listov. Pa ne zato, da bi javno mnenje videlo, kaj ti narodje od Avstrije želé, temuč da bi se edinozveličavnost nemštva in nemogočnost sprave skazala. Skoro vsak članek „Slovenskega Naroda“ nahajate žalostno obrezan in prestavljen v „N. fr. Pr.“, „Presse“, „Tagespresse“, itd. Vse to pak le, da bi nepihnen Nemeč videl, kak „nápuh“ je obsedel pohlevne Slovence.

Če je na poročilu peštanskega lista kaj istine, namreč da bi dr. Toman minister postal, bilo bi škoda. Saj je „A. Allg. Ztg.“ še le pred nekaj dnevi pisala, da se zdaj že „po ulicah ministerski portfelji ponujajo.“ Baš tako se ve da še ni, ker dozdej ni še noben komisijsioner za ekscolenco najet. A svoj pomen pa imajo vendar one besede. In izmed naših prvakov — oprostite da rabim to diskreditirano besedo — bi še dr. Tomana Slovenci najproje ohraniti hoteli. Naj bi rajše cel program slov. naroda možato na svojo zastavo zapisal, to visoko držal in čast narodnega zagovornika je še zmerom več vredna nego dvomljivo sloveč naslov „Nj. ekcelenca.“ Bati se je, da iz Potockega ministrovanja vendar ne bo za nas nič. Ko bi se že kdo izmed Slovencev hotel zraven Tschabuschnig-a vvesti in se nemogočega storiti, — naj nam rajši Svetca ali pa Costo vzemó.

Politični razgled.

Glavna politična akcija tega tedna se bode

*) V koliko bode smel Potocki računati na slovansko zaupanje, to bodo morala kazati še le njegova dejanja. Vredn.

vršila v Pragi, kamor je odpotoval že minister Petrinó in mu sledi tudi Potocki. Poljski federalist Smolka je že tam. Ker česki časniki o razgovorih molčé, ne bomo sestavljali, kar o tem pišejo nenatanko podučeni dunajski listi. —

Slišati je, da se je državnim pravdnikom zaukazalo, da morajo ostro vršiti tiskovno policijo. Res so na Dunaji in v Gradcu začeli pridno časnike konfiskovati. Najzadnje je ta osoda zadela delavski organ „Volkswille.“

Dunajski mestni zbor se je po nasvetu odbornika Ebersberga ostro izrekel proti imenovanju Widdmana. Zbor je bil pri inavguraciji déel za reguliranje Donave zatorej v zadregi. K slovesnemu činu, katerega se je tudi cesar udeležil — bil je resen in zapét — levica demonstrativno ni prišla, desnica ni vedela prav kam z očmi. Morebiti se je na to zbornično zadnje javno delo nanašala ironična napitnica sekcijkega predstojnika Wehli-ja, v kateri je rekel: „Kdor hoče avtonomen biti in ostati, mora tudi sam spoštovati meje avtonomije.“

„Wien. Ztg.“ oglašá imenovanje knjeza Mensdorfa za c. kr. namestnika na Českem. Koller je svoje službe odvezal.

Preteklo soboto so v Pragi slovesno odkrili grobni spominek K. Havlička, očeta česke opozicijske žurnalistike.

Iz Pešte se naznanja, da je cesar slovaškemu župniku, pisatelju dr. Hurbanu, ki je bil v zapor obsojen v tiskovnih zadevah, odpustil zapor, kar ga je še imel dosedeti.

Republikanska stranka v Italiji je neutrudljivo delavna. Še ni razjasneno zadnje nemirje v Katanzari, že se brzojavlja iz Neapelna o nemirih na ondodnem vseučilišču, katero so vsled tega zaprli.

Iz Rima se je v Pariz naznanilo, da se bode 14. maja začelo posvetovanje o papeževi nezmotljivosti, katero bo trpelo do konca meseca. Telegraf naznanja, da se je oglasilo 100 opozicijskih govornikov proti nezmotljivosti.

Tudi v Portugalu se meša. Na otoku Madejra so nastali resni neredi; nekoliko so jih ubili, nekoliko ranili; vlada je poslala vojake na otok. Poslanska manjšina je hotela v parlamentu o teh nemirih govoriti, ker jej je pa predsednik svobodni govor kratil, zapustila je zbor.

Na Francoskem se že začjenja kazati reakcionarno gibanje. Proti enem samemu časniku so osnovali 6 tiskovnih pravd, v 14 dneh so vseh taci pravd na Francoskem napravili 34.

Razne stvari.

—p. (Grof Oršič in zagorski „mož.“ Na Hrvaškem je navada, da grajščaki svoja polja, ki jih sami obdelati ne morejo, dajo kmetom („možem“) v obdelavanje, kakor se pravi: „uz polovino.“ Mož zemljo gnoji, orje, s svojim semenom poseje itd. in na jesen pridelek z grajščakom na polovico deli. Tudi Viktor grof Oršič, lastnik grajščine Zajezda v Zagorji je dal svojo zemljo nekemu možu uz polovino na obdelovanje. Po delitvi pridelane koruze gre nekega dne grof na lov, in pri tej priložnosti slučajno najde pod nekim kupom koruznice na polji ležeče nekoliko koruznih strokov. Grof se razljuti mislé, da ga je gotovo mož pri delitvi oplahatati hotel. V svojej ljutosti pošlje svoje inoše in biroše po moža, ti ga privlečejo v grad, in grof rau v kaštigo za namišljeno goljufijo dá med dvema zlemoma zbirati, kaj namreč raje hoče: ali da mu glavo obrije, ali pa, da mu dá 25 palic odšteti. — Mož v stiski si voli prvo; in res grof si naredi „sport“, pa lastnoročno možeku najpreje glavo ostriže, potem celo pravilno po brijaški našajfa, da se je vsa penila, in nazadnje celo glavo do gole in pleše čelavnine obrije. To se je zgodilo, ko se je pisala letnica 1868. Mož ni grofa tožil, kajti kako bi mogel mož revež grofa tožiti! Tega še svet ni videl. Stvar je pa po drugih potih prišla državnemu pravniku kr. županijskega sodnega stola v Varaždinu do ušes. Poleg svoje državnopravniške dolžnosti potegne našega brijaškega grofa v preiskavo in brž ko ne ga je moral hudo nategniti, kajti grof je

dejal: „die Warasdiner demokraten wollen mich sogar einsperren lassen“ ter je, ker je Varaždinca za pristane sodnike imel, zahteval poseben delegiran sód v Zagrebu. Zagrebški delegirani sodniki se pa tudi niso na njegovo grofovstvo ozirali, ter ga, ker je bilo dokazano, da je tudi nekega drugega moža v pleča iz puške ranil bil, na težko ječo treh let obsodili. To obsodbo zaslišavši je grof Oršič baje svojemu branitelju dru. Makancu dejal: „aber ich bitt' sie, es war ja ein ganz ordinärer mensch, ein bauer! — Ta primera kaže jasno, kakšni socialni nazori še denes med aristokracijo na Hrvaškem vladajo! Do leta 1848. je bilo lahko, tačas je aristokrat za vsacega ubitega „moža“ takso 24. goldinarjev plačal, in stvar je bila zvršena. Hrvaški grofi in baroni pa brž ko ne mislijo, da Verbecins za nje še denes velja.

* (Nova čitalnica.) Včeraj nam se je naznanilo po telegrafični poti iz Trsta: 15. t. m. v nedeljo se je k otvorenju brzanske čitalnice v Boljuncu sešlo nad 2000 rodoljubov; vse se je vršilo v najlepšem redu.

* (Odlikovanje.) Njegovo veličastvo je podelilo gp. Janezu Brodniku, župniku v velikih Laščah, zlati zaslužni križec s krono.

* (Romana „Dim“) je že polovica natisnena. Kdor se želi nanj naročiti, naj blagovoli do 1. junija poslati naročnino, da se knjiga vsem naročnikom obenem razpošlje. Prosimo tudi vredništva drugih slov. časopisov, naj blagovolijo to svojim čitateljem objaviti. Naročbe se pošiljajo: Maks Samec, Gratz, Heinrichstrasse Nr. 5.

—u— (Ustavovernane hvaležnost.) Gosp. Wiesthaler iz Maribora je bil v Celje romal, da bi v „verfassungsverein-u“ govoril o koncilijih. V soboto je mož imel prvo branje. Pa že se glasi en ustavovern Celjan v dunajski „Tagespresse“ in apostola Wiesthalerja odšteva, da nima nobene globoke misli, suh stil, slabo dikcijo in mrtvo predavanje. Traktiral je W. svoje sorodne poslušalce s suhoparno pripovedjo tega, kar je cerkvi v nečast zgodilo se na koncilijih tako, da so bili po besedi „T.“ vsi „trudni in zmešani.“

—u— (Kranjcev na Dunaji) je po zadnjem štenji: moških 990, ženskih 464; Štajercev moških 2785, ženskih 2620; Korošcev moških 630, ženskih 511. — Čehov (med njimi tudi Čeho-nemci) je šesti del vsega prebivalstva t. j. 54,520 moških in 47,022 ženskih, Rusov 511. — Vseh „tujcev“ na Dunaji je 260.442. Med te pa se še 76.171 Spodnje-avstrijcev ne računaj.

* (Vporazumljenje.) „Primorec, ki je bil pri shodu“ slov. poslancev v Ljubljani, izreka v „Jadr. Zarji“ iskreno željo, da „poneha domači prepir in da iščimo sprave z našimi poslanci.“ Dobro in pošteno, in smo to že davno želeli in svetovali, predno se je kdo udeleževal katerega shoda v Ljubljani. Povedali smo tudi pogoje, brez katerih si ne moremo misliti složnega sodelovanja. Na te pogoje se nihče ne ozira. V Ljubljani so nekaj sklenili, soglasno sklenili — „srečo“ narodovo! Kaj je to? Bach je želel „srečo“ narodov, Gošuhovski jo je želel, Schmerling tudi, ravno tako Belkredi in Beust, ne manj Herbst in Giskra in zdaj „srečo“ narodov želi Potocki — vsi vsaj so tako trdili in še trdé. Pri najboljši volji ne vemo, kaj nam je storiti s frazo, pod katero so tako različni možje narode goljufali in tlačili, kakor Napoleon I. in III., razni Ludwigi in Franci in Izabele in Neroni. Morebiti so v Ljubljani res kaj pametnega in koristnega sklenili. Ali zakaj zdaj to tako skrivajo, da niti nenazočí poslanci ne morejo tega zvedeti, da se sklepi tudi rodoljubom, kakoršen je dr. Lavrič v Gorici skrivajo. S takim zakrivanjem ne budite zaupanja, budite nezaupanje. In še nekaj. Če bi tudi mogli pozabiti — pa ne moremo —, da ima narod pravico zvedeti, kaj njegovi mandatarji snujejo o njem, in da narod ni samo za to, da bi poslance volil, pri sedanjí sistemi molčanja ne moremo misliti, da je mogoče za dalj časa složno delati. Vredništvo „Slov. Naroda“ ima gotovo najboljo voljo ne le prenehati, ampak če mogoče za vselej ustaviti domači prepir. Složno z ljubljanskimi sklepi ne more delati, zato ker jih ne pozna. Kolikor toliko bode teh sklepov po ovinkih le prišlo med svet; — da govornica

ni vestna poročevalka, je znano. Došla nam bodo torej morebiti popačena, nepopolna ali naravnost neresnična poročila. Vrednik „Slov. Naroda“ ni Bog, da bi v tace-m položaji vselej mogel spoznati resnico od neres-nice — sicer bi na taka poročila ne čakal. Govoriti pa bode moral „Narod“ o sklepih, kader se razvedó, in v teh razmerah je prav lahko mogoče, da bode „Na-rod“ zopet prvi, ki bode začel domači prepír. Zdaj nam je pri najbolji volji faktično nemogoče dati po-poročstvo, da ne bode temu tako. Nas ne žene niti ra-dovednost, niti pomanjkanje političnega blaga, ako na korist sloge in sprave tirjamo, da se nam sklepi na-znanijo. Ako za zdaj niso za razglašanje, bomo vedeli molčati — ako se to ne zgodi, zavračamo vso odgo-vornost od sebe, ko bi se res unel kak domač boj. Mi smo s tem „iskali sprave.“ Na drugih je zdaj, da se pusté najti!

Listnica vredništva.

G. Vek. Raič v Trstu: Za Vas leži na tukajšnjem kolo-dvoru 4 gld. 5 kr. povračilne za provedč. plačano vožnino iz Z. v T. — G. Fr. Bl. v R.: Tabor v Cirknici je dovoljen na 12. dan junija in ni preložen na binkošti. G. pisatelju: „pravnega lučaja“: Srčno hvalo. Nikar se muditi s prepisovanjem; saj e here nayađno T. pismo, torej pošlji kakoršno je zdaj; pismeno eč, za zdaj prijateljski pozdrav.

Dunajska borsa 16. maja.

Enotni drž. dolg v bankovcih	60 fl. 40 kr.
5% metalike z obresti v maji in nov.	— „ —
Enotni drž. dolg v srebru	69 „ 80 „
1860 drž. posojilo	96 „ 30 „
Akcije narod. banke	725 „ 40 „
Kreditne akcije	255 „ 40 „
London	124 „ —
Srebro	121 „ 65 „
Cekini	9 „ 88 „

**En praktičen
koncipijent
in en
kancelist**

dobita zlužbo v moji odvetniški pi-sarnici v Kranji.
V Kranji 12. maja 1870.
Dr. Prevec.

**Dober kup kinč
za gospode in gospoje.**

Ta kinč izdelan iz nove kovi (imenovana novo zlato) odvišen dela pravi kinč, ker ta novi izdelek v barvi in obliki ne stoji za pravim, in ima to dobroto, da vsa stvar ne velja 4. del tega, kar se mora pri pravem plačati za obliko; torej si tem češče lahko vsakdo omisli najnovejše in najmodernejše. Celo strokovnjaki se lahko motijo pri tem delu, tako natanko je vse ponarejeno.

Najnovejši kinči vse modične oblike iz novega zlata, katero zmerom ohrani zlato barvo in je torej motljivo podoben pravemu kinču s ponarejenimi kamni in postekljenjem hakor oblika tirja.

Broše, fine po kr. 40, 60, 80, f. najfineje po f. 1.50, 1.80, 2, 2.50.

Uhani, finih par po kr. 50, 80, f. 1, najfineji po f. 1.50, 2, 2.50.

Cele garniture, broše in uhani, 80 kr., f. 1.20, 1.60, najlepše delane f. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Brasleti, fini po kr. 50, 80, f. 1. najfineje delani f. 1.50, 2, 3, 3.50.

Najlepši kolierji po kr. 90. f. 1.20, 1.50.

Medailoni, finikr. 20, 40, 60, najfineji kr. 80, f. 1.1.50.

Glavniki za v lase, z novo zlato lepšavo po kr. 30. f. 1, 1.50, 2, 3.

Prstani, motljivo izdelani, z raznimi ponarejenimi kamni po kr. 30, 40, 50, 60, 80, f. 1.

Najlepše urne verižice za gospode, kratke po kr. 50, 80, f. 1, 1.50, 2. Dolge benečanske oblike f. 1.40, 1.80, 2.

Iglice za gospode po kr. 20, 40, 60, 80.

Gumbe na srajce po kr. 10, 15, 20 30.

Manšetne gumbe po kr. 20, 30, 40, 60, 80.

Ovratne gumbe po 5 in 10 kr.

Cele garniture srajčnih in manšetnih gumbic najlepše delo po kr. 50, 80 f. 1, 1.50.

Snopič malenkosti k uram, prav lepo sestavljen po kr. 60, 80. f. 1.

Pravi zlati prstani s kamni po f. 1.50, 2, 2.50.

18lotne puncirane srebrne verige, vogenji po-zlačena, kratke po f. 3.50, 4. dolgo po f. 6, 7.

18lotni srebrni medalijoni, v ognji pozlačeni in po-steklenjeni f. 2.50, 3.

Najmodernejši jekleni kinči.

sestavljeni iz mnogih lepobršenih jeklenih iglic.

1 broša po kr. 40, 60, 80, f. 1; 1 broša srebrno obrob-ljena po f. 1.50, 2, 3; 1 par uhanov po kr. 50, 60, 80, f. 1; 1 par uhanov v srebrno obrobljenih po gl. 1.50, 2, 3, 3.50.

Srebrnina, najfineja 18lotna, najnovejše oblike.

s uradno marko c. kr. dunajske puncarije.

Le ker sem na debelo po ceni nakupil starega srebra, mi je mogoče, po sledeči ceni pravo srebrnino prodajati; staro srebro jemljem v zameno.

1 ducend nož 15 f., 1 ded. vilic 15 f., 1 ded. desertnih nož 10—50 f., 1 ded. desertnih vilic 10—50 f., 1 ded. žlic tešk 58 f. otročjih žlic 35 f., kavinih 26 f., 1 velika žlica za juho 18 f., 1 žlica za sočivje 12 f., 1 žlica za ribe 12 f., 1 čajni prece-jelnik 5 f., sladkorni razsipavec 10 f., razsipavec za poper 8 f. 50, klešče za sladkor 6—50 f., povoj za prtiče 4 f., solni-ca, priprav. tzk 5 f., solnica, dvojna 10 f., jajčni drobljač 5 f., 1 kupica za vino krasna 18 f., posoda za jesih in olje 30 f., korblič za sadje dobro delo 30 f., ročni svečnik 9 f., 50, itd. itd.

Vse to blago se dobi za to ceno v tej kakovosti edino pri podpisanem trgovcu. Cena se za-stonj naznanja, Zapisnik cene je vsakomu zanimljiv. (7)

Krasobazar, A. FRIEDMANN-a na Dunaji, Praterstrasse Nr. 26.

Epileptični krč (božjast)

pismo zdravi specialni zdravnik za božjast doktor O. Killisch v Berolinu,
zdaj: Luisenstrasse 45. — Ozdravil jih je že nad sto. (17)

Igrače in društvene igre.

Skrbljeno je za vsako dete, mlado in staro, bogato in revno. V Beči ni druge kupčije, kjer bi bil tako razen izbor in bi se tako ceno prodajalo. Razne zanimive znanostne igre za šolarje, in ogromna izbirkar novih zanimivih družabnih iger za otroke vseh starosti i. t. d.

Nekoliko teh iger:

Krasno oblečene punčike, po kr.: 30, 50, 80, gl.: 1, 2, 3, 4.
Neoblečene punčike, po kr.: 10, 20, 30, 40, 50, 80, gl.: 1, 2.
Mehanične tekajoče punčike z glasom in gibljivo glavo, rokami in nogami, po kr.: 70, 90, gl.: 1.20.
Loterije in tombole po 20, 30, 50, 80 kr.
Kladiivo in zvon, kr.: 10, 20, 30.
Domino, po 20, 30, 50, 80 kr.
Šah, fino, s figurami, gl.: 1.30, 1.50, 2.
Kegljji, po 10, 20, 40, 60, 80 kr.
Nagajive igre, po 20, 30, 40, 60, 80, kr., 1 gl.
Gradbene omarice, po 20, 40, 60, 80 kr., 1, 1.50, 3 gl.
Kubus-igre, po 30, 60, 70, 90 kr., 1.20, 2 gl.
Risarski aparati, kr.: 30, 60, 90.
Kasete za delo, kr.: 60, 80, gl.: 1, 1.50, 2.
Piano, po 1.50, 2, 3, 4.
Pozavne, trompete, bobni, vijoline, gitare, melodiji, dude, harmonike, cimbele in drugi instrumenti jako cenó.
Igrače za nespametne otroke iz lesa in kavčuka, po 15, 20, 30, 50 kr.
Razne živali na mehju, po 5, 10, 20 kr. — 1 gl.
Živali čisto naravno delane, 50 kr., 1—2 gl.
Druge igre, 1000črne izbirkar, 10 kr. — 4gl.
Družabne igre po 30, 50 kr., 2 gl.

Najnovejše knjige s slikami, za deklice, z ali brez teksta, po 10, 15, 25, 45, 65, 80 kr., 1 gl.
Brez poduka se otroci učé brati po novih omaricah za branje s slikami, 1 o. 1 gl. — Igrače se otroci učé raznih del na rokah po novih delavskih šolah, ena taka 80 kr., gl.: 1.20, 2, 3.
Globusi po 50, 80 kr., 1, 1.50, 2 gl.
Laterna magika, imenovana čarobna svetilnica, prijetna zabava za mlado in staro, s 2 podobami, po kr.: 65, 85, gl.: 1.50, 2, 3, 4, 5.
1 majhen steklen instrument, imenovan čudežni ptič, s katerim se more posnemati petje vsacega ptiča, ta jako zanimiva stvar velja le 25 kr.
Kovčeg angleška orodja, napolnjen z vsakojakim hišnim orodjem, po gl.: 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 4, za otroke po kr.: 25, 35, 60, 80, gl. 1.
Izvrstne Fröbelnove igre za samodelovanje, največa izbirkar za deklice in dečke vsake starosti, 1 igra po 80 kr., 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50 gld.
Tiskarnice, popolne, z abecedami in potrebščinami, za odrasčene otroke 80 kr., gl.: 1.20, 1.80, 2.50, 3, 4—5.

Čedna knjižica za zaznamovanje in pletenje s 30 novimi obrasci, po 5 kr.
Razne igrače v škatljice izdelane v stoterni izbirkar, za deklice in dečke, po kr.: 10, 20, 40, 60, gl.: 1—2.
Zanimajo in kratkočasijo
novi salonski umetni ognji, brez slabega duha, raznovrstni, po kr.: 3, 5, 8, 10, 15.
Ognjišča, kuhinje, hlevi, prodajalnice, sobe, saloni, vse z ali brez oprave.
Otročja gledišča po 35, 60 kr., 1.20 gl.; hranilnice po 10, 20, 30 kr.; metamorfozne igre po 20, 40, 60, 80 kr.; roulette-igre po kr.: 35, 50, 80, 1 gl.; tekoče miši po 50 kr.; tekoče železnice po 2, 2.80 gl.; otročje ure, fine z bilom po 35 kr., drugačne po 10, 15, 20, 30, 40.
Pistoletji, karabinke, puške s pokom, po kr.: 20, 40, 80, gl.: 1, 1.30, 1.50.
Kositarjeve sablje po 20, 30, 40, jeklene po 90 kr., 1.30 gl.
Raznovrstne magnetične igrače, ki v vodi plavajo za magnetom, 1 škatljica po kr.: 10, 20, 30, 50, 80, gl. 1.
Porcelanast servis za kavo, čaj, jedila po velikosti, kr.: 60, 80, gl.: 1.50, 2, 2.50.

Jako zanimive in kratkočasne za vsako starost so čisto nove sestavljene čarobne kasete. To so čedne kasete vse z natančnim podukom, tako da vsakdo lahko copra a la prof. Bosco, 1 kasetar po pripravah po gl.: 1.40, 1.80, 2.30, 2.80, 3.50.
Zemlja in njeni prebivalci, za umne otroke jako priporočljivo; to je étui s globom pravilno delanim in vsi svetovni prebivalci v svojih narodnih nošnjah, pod vsakim 3jezično ime, velja samo 35 kr.
Živali s kožo preoblečene, prav trajljive, po kr.: 35, 50, 80, gl.: 1, 1.30, 1.50, 2.
Razne živali z naravnim glasom po kr.: 50, 80, gl.: 1, 1.30, 1.50, 2, 2.50.
Kositarjeve prav trajljive delane kočije, cabrioleta, fiacres, comfortable in drugi večji in manji vozovi, vsi s konji, po kr.: 30, 50, gl.: 1, 1.50.
Dunajska konjska železnica, železnice in barke po kr.: 50, 80, gl.: 1, 1.50.
Fotograf, zabavljiva igra, s katero je res mogoče fotografije delati, s podukom, po 20, 40 kr.
Amerikanska vojaška igra, ali 3 konje združeni v enega. To je ameriška svobodna zastava, ki je ob enem trompeta in pokojčarja pistolja. Prav čedno po 80 kr.

Mnogo drugih iger, ki jih ni moč imenovati, dobivajo se po tej ceni edino v podpisani zalogi. Zapisniki cene, ki so vsi jako zanimivi, razpošiljajo se gratis. (4)

Krasobazar, A. Friedmann na Dunaji Praterstrasse Nr. 26.